

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 143/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti RECLAIM, a. s., Prievozska 2/A, Bratislava, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Babčaníkom, Alžbetin Dvor 1348, Miloslavov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd druhým výrokom rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 105/2014-197 z 15. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti RECLAIM, a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti RECLAIM, a. s., Prievozska 2/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) druhým výrokom rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 105/2014-197 z 15. decembra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola žalobcom vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15 C 26/2014 a následne na krajskom súde ako súde odvolacom pod sp. zn. 6 Co 105/2014 proti žalovanému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], o zaplatenie 1 183,67 €. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi sťažovateľkou ako postupcom a spoločnosťou [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako postupníkom sťažovateľka postúpila pohľadávku, ktorá bola predmetom uvedených konaní, na spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Uznesením krajského súdu č. k. 6 Co 105/2014-191 z 8. decembra 2015 bola pripustená zmena účastníka konania na strane žalobcu, pričom žalobcom sa stala namiesto sťažovateľky spoločnosť [REDAKOVANÉ].

Sťažovateľka vytkla, že napriek uvedeným skutočnostiam ju krajský súd druhým výrokom napadnutého rozsudku zaviazal uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania v celkovej výške 342,61 €, hoci dňom právoplatnosti uznesenia krajského súdu č. k. 6 Co 105/2014-191 z 8. decembra 2015 už nebola účastníkom predmetného konania.

Sťažovateľka poukázala taktiež na to, že na napadnutom rozsudku krajského súdu bola ohľadne jej sa týkajúceho druhého výroku súdom prvej inštancie vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti bez toho, aby bol napadnutý rozsudok sťažovateľke riadne doručený. O povinnosti úhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi vyplývajúcej z napadnutého rozsudku sa dozvedela až doručením upovedomenia o začatí exekúcie. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke riadne doručený až na základe jej osobitnej písomnej žiadosti, a to 6. júla 2016.

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka ďalej uviedla:

«Sťažovateľ zásadne odmieta tvrdenie, že by postupoval svoju pohľadávku, ktorá bola predmetom sporu, v závislosti od vývoja veci na súde. K postúpeniu pohľadávky z titulu Zmluvy o úvere došlo pred rozhodnutím vo veci samej a Sťažovateľ postupoval svoju pohľadávku s vedomím, že pokiaľ bude spor posudzovaný Krajským súdom v Prešove v medziach platného právneho poriadku Slovenskej republiky, zohľadňujúc pritom základné princípy právneho štátu, ako napr. princíp ZÁKAZU RETROAKTIVITY, bude žalobca v spore úspešný.

Svojevôľa a arbitrárnosť, s akou pristúpil Krajský súd v Prešove k posúdeniu predmetného sporu v odvolacom konaní, sa prejavila nielen v rozhodnutí o merite veci, ale aj v rozhodnutí o náhrade trov konania, keď Krajský súd v Prešove absolútne vedome v rozpore s platnou právnou úpravou zaviazal k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka spoločnosť RECLAIM, a.s. ako subjekt, ktorý už v tom čase nebol účastníkom konania, a to len na základe svojho subjektívneho a právne irelevantného úsudku, že „spotrebitelia si trovy proti subjektom na vzdialených ostrovoch v oceáne asi ťažko vymôžu“.

Krajský súd v Prešove sa tiež snažil podporiť svoje nezákonné rozhodnutie aj poukazom na konanie pred Súdny dvorom Európskej únie C-433/11, ktoré sa údajne „týkalo pôvodného žalobcu“. Na tomto mieste upozorňujeme, že toto tvrdenie Krajského súdu v Prešove je NEPRAVDIVÉ, nakoľko predmetom konania pred Súdny dvorom Európskej únie C-433/11 je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ podaný na základe rozhodnutia Krajského súdu v Prešove z 10. augusta 2011, ktorý súvisí s konaním [REDAKOVANÉ] proti [REDAKOVANÉ]. Krajský súd v Prešove tak vedome a úplne nepochopiteľne v odôvodnení napádaného rozhodnutia zavádza!»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že krajský súd druhým výrokom napadnutého rozsudku porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnutý rozsudok krajského súdu v druhom výroku zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a prikázal mu zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v súčinnosti s Okresným súdom Humenné zistoval, či sťažovateľka v označenej veci podala dovolanie. Ústavný súd zistil, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu v príslušnej časti skutočne podala dovolanie, ktoré bolo Okresnému súdu Humenné doručené 2. septembra 2016. Dovolanie sťažovateľky ešte nebolo postúpené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o ňom, teda je možné konštatovať, že ku dňu rozhodovania o sťažnosti ešte nebolo rozhodnuté o dovolaní sťažovateľky.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu v príslušnej časti sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv, ak je zřejmé, že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie jej dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu v druhom výroku, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2017